

Біографічні довідки

Олександра Коротка (1925–2014) народилася в у селі Антонівка, Ямпільського району. 19 серпня 1943 р. була вивезена на примусову роботу в Німеччину. Працювала на металургійному підприємстві в місті Айшпорг. У таборів був один барак, де жили дівчата, і три бараки чоловічі. Тут і познайомилася зі своїм майбутнім чоловіком Григорієм. Після війни їх розлучили у радянському фільтраційному пункті. Григорія мобілізували до робочого батальйону. Олександра вагітна повернулася у рідне село Антонівка, Ямпільського району. Згодом переїхала до Шостки, працювала на хімкомбінаті пакувальницею. Фото із віршем на звороті надіслав у 1945 р. її чоловік Григорій із лісоповалу. Чому вони не відновили свою родину після війни, Олександра Семенівна в інтерв'ю не розказала.

Володимир Коротков (1922 – 2013) народився 1922 р. у селі Осов Чернігівської області. Потім родина переїхала у Шостку. Батько Володимира був активним членом більшовицької партії, секретарем сільради, мама була домогосподаркою. У родині було ще два молодші сини – Іван і Петро. У 1931 р. родина переїхала до Шостки. Батько працював на фабриці кіноплівки №6 завідуючим транспортом. Під час нацистської окупації родина Короткова перебувала на «особливому обліку», як родина комуніста. У серпні 1942 р. вивезли на роботу до Німеччини Володимира. Пізніше із родини забрали на примусову роботу і меншого Петра, який загинув під час втечі. Володимир потрапив на порохову фабрику фірми «Айбіа» поблизу сіл Штаєрберг та Лібенау. Від самого початку став всіляко шкодити на виробництві, псувати станки, інструменти. *«Но, вредить же надо было... Что ж я против своих порох буду делать?! Меня это мучило, здорово мучило...»* За це Короткова неодноразово карали, а одного разу він отримав 25 ударів резиноюю палицею. В екзекуції брали участь також і табірні поліцаї, серед яких були земляки. *«Тогда полицай Зубченко вытягивает меня из толпы, растягивают вдвоем меня на этой скамейке вдоль, один садится мне на вытянутые руки и держит за голову, а второй на ноги, и сам «лагерь-фюрер», закатал рукава своего фашистского мундира начал бить меня резиновой палкой, 25 обещанных ударов».* Володимир ледве вижив, довго хворів, до кінця життя мав проблеми зі слухом.

Після визволення табору британськими військами, з 26 квітня до 12 червня 1945 р. Володимир у складі англо-американських військ брав участь в очищенні території від залишків озброєних німецьких формувань.

У червні 1945 р. його призвали до Радянської армії, служив у ремонтній частині танкових військ до 1954 р. Через проблеми зі здоров'ям (наслідки побиття у таборі Штаєрберг) Короткова комісували з армії інвалідом 3-ї групи. Повернувся у Шостку, працював на заводі «Зірка» до виходу на пенсію.

Пелагея Чубун (Струк) (1923–2014). Народилася в селі Івот. У 1939 р. закінчила неповну середню школу. Фото її випускного класу з учителями та учнями дивом збереглося під час каральної акції німецьких військ у березні 1943 р., коли було вбито понад 300 мешканців села, спалено багато будинків, у тому числі і хату Пелагеї.

Сама Пелагея під час нацистської окупації 2 червня 1942 р. була вивезена на примусову працю на німецький пороховий завод поблизу сіл Штаєрберг та Лібенау. Життя в таборі остарбайтерів та праця на заводі була важкою і виснажливою. Пелагея працювала по 10 годин кожного дня, окрім неділі. Її завданням було різати порох. Робітники отримували їжу протягом дня лише раз, щоденний раціон складався з бурякового супу, шматочка хліба й масла.

Після звільнення британськими військами деякий час продовжували жити у заводському таборі. Збереглося колективне фото на якому Пелагея сидить у центрі у «матросці». Колишні остарбайтери вже значно краще харчувалися, могли виходити за межі табору, але британські військові наполягли, щоб вони продовжували носити знаки «Ост».

Пелагея Струк після повернення з Німеччини в серпні 1945 р пішла працювати разом з батьками в колгосп села Івот «Прогрес», в польову бригаду - серпами жали ячмінь по кутах поля, там де не захоплював комбайн. (В трудовій книжці це не зазначено, тому що Пелагея офіційно в конторі колгоспу не оформлялася). Її рідні сестри працювали в Шостці, умовили влаштуватися на роботу в місті, щоб вона могла отримувати зарплату і нормально одягнутися, тому що в колгоспі грошей не платили, а все майно родини згоріло під час каральної акції німецьких військових в окупацію.

На шосткінські військові заводи репатріантці влаштуватися було важко, тому Пелагея написала заяву на Шосткинське торфопідприємство. Заява була написана грамотно, гарним почерком і її зарахували з 23 серпня 1945 р працювати спочатку на вагову – відпускати торф, а потім у контору табельником і секретарем (за сумісництвом). До її обов'язків також входило отримувати в міському картбюро (яке знаходилося в центрі міста – приблизно там, де зараз розташований магазин «Центральний») хлібні картки і видавати їх робочим (штат торфопідприємства в той час налічував близько 600 чоловік).

Зі своїм чоловіком Іваном Андрійовичем Чубуном Пелагея познайомилася в 1946 році, коли він також прийшов працювати на торфопідприємство після демобілізації. У цьому ж році вони одружилися. На торфопідприємстві Пелагея працювала до 18 вересня 1951 р. Звільнилася за власним бажанням бо треба було доглядати за маленькими синами - Леонідом (1947 р.н.), Олександром (1949 р.н.) та Петром (1951 р.н.)

А потім народилися ще дві дочки: Ніна (1953 р.н.) і Тетяна (1962 р.н.). У 2011 році отримала почесне звання «Мати-героїня».

Коли діти підросли Пелагея Михайлівна пішла працювати у 1967 р. (до пенсії 1975 р.) продавцем у хлібний кіоск у Лазарівці. Потім тимчасово працювала касиром і прибиральницею кінотеатру «Супутник» у Лазарівці. На початку 1990-х у магазині № 35 у Шостці, соціальним працівником у відділі соціального забезпечення Шосткинського міськвиконкому. Турбота про велику родину, робота не завадили Пелагеї Михайлівні реалізувати свої творчі нахили. Вона залюбки вишивала та багато років співала у фольклорному колективі.